

Särskild sammanställning

– över miljöbedömningen för fördjupning av översiktsplan för Sunne tätort

2022-06-17

Innehåll

Inledning.....	3
Vad är en särskild sammanställning?	3
Hur miljöaspekter har integrerats i planprocessen.....	3
Avgränsning för miljökonsekvensbeskrivningen	4
Alternativredovisning	4
Hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter.....	5
Samråd.....	5
Granskning.....	5
Skälen att anta planen i stället för de alternativ som övervägts.....	6
Planerade åtgärder för uppföljning och utvärdering av betydande miljöpåverkan	7

Inledning

Sunne kommun har reviderat den fördjupade översiktsplanen för Sunne tätort. Tidigare fördjupning över tätorten har bedömts vara inaktuell med anledning av brister i redovisning av miljö- och riskfaktorer, detaljeringsgraden samt ställningstaganden kring markanvändning. Syftet med revideringen är att utifrån nuvarande planeringsförutsättningar ta ställning för tätortens utveckling.

Om genomförandet av en plan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas där den betydande miljöpåverkan identifieras, beskrivs och bedöms. I princip kan all översiktsplanering antas innebära betydande miljöpåverkan, och ska därmed omfattas av en miljöbedömningsprocess.

Vad är en särskild sammanställning?

Syftet med den särskilda sammanställningen är att redovisa de överväganden som har gjorts under miljöbedömningsprocessen av den fördjupade översiktsplanen för Sunne tätort. Redovisningen kan ses som en sammanfattning av arbetet med den integrerade plan- och miljöbedömningsprocessen och detta dokument avgränsas i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken till att omfatta följande punkter

- hur miljöaspekterna har integrerats i planen
- hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter
- skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts och
- vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför

Hur miljöaspekter har integrerats i planprocessen

Arbetet med att ta fram en reviderad fördjupning av översiktsplanen för Sunne tätort inleddes med dialogarbete med såväl allmänheten som med tjänstepersoner och politiker. Dialogprocessen sammanställdes och resultatet var med och formade vision och utvecklingsinriktning för tätorten med strukturer för bebyggelse, natur och friluftsliv samt kommunikation. Under varje utvecklingsinriktning finns ett antal viktiga delmål och utgångspunkter som lyfts fram som särskilt viktiga, varav flera lyfter miljöaspekter på tätortens utveckling.

Utgångspunkter för bebyggelse är:

- Befintlig centralort
- Identifierade utvecklingsområden inom centralorten
- Primära utbyggnadsriktningar
- Större besöksmål och viktiga mötesplatser
- Centrumutveckling
- Utblickar mot vattnet

Utgångspunkt för Natur och friluftsliv är:

- De största grönområdena
- Kopplingar mellan grönområden
- Vattenvägarna och miljöerna kring Fryken och Lerälven
- Pilgrimsleden
- Ekosystemtjänster

När det gäller kommunikation finns det ett antal förutsättningar i form av:

- E45 och Fryksdalsbanan

- Regionala förbindelser
- Viktiga kopplingar mellan olika delar av tätorten
- Handelsstråken
- Alternativ för ny vägbro
- Resecentrum
- Vandringsleder

Avgränsning för miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöbalkens bestämmelser ställer krav på hur en miljöbedömningsprocess ska gå till. En del av miljöbedömningsprocessen är att ta fram miljökonsekvensbeskrivning där fokus ska ligga på de åtgärder och förslag som bedöms medföra betydande effekter på människors hälsa och miljö. I den fördjupade översiktsplanen finns ett antal förslag på bland annat bebyggelse och kommunikationer som bedöms medföra betydande påverkan på ett antal aspekter.

Samråd avseende miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning har genomförts med länsstyrelsen 2021-05-03. Mot bakgrund av detta avgränsades miljökonsekvensbeskrivningen sakligt till följande miljöaspekter.

Påverkan på jordbruksmark – Tätorten ligger mitt i ett jordbrukslandskap och oavsett exploatering eller riktning så är det ofrånkomligt att på något sätt hamna i konflikt med jordbruksmarken.

Påverkan på natur- och friluftsliv – Det är viktigt att det inte sker en alltför kraftig negativ påverkan på grönsstrukturen när nya bostads- och industriområden planeras, och kommunen vill försöka säkerställa att det finns en balans och ett samspel mellan dessa intressen.

Påverkan från industrimark – Industrimarken som föreslås kommer att inkräkta på befintlig jordbruksmark.

Infrastruktur – Påverkan från föreslagna vägkorridorer. Två möjliga placeringar norr om tätorten för en ny bro över Fryken redovisas.

MKN vatten och skredrisk – Detta var frågor som länsstyrelsen lyfte och som de ansåg vara utsatt för betydande miljöpåverkan och därmed ska behandlas.

Strandskyddet – nya områden berörs av planen.

Alternativredovisning

Enligt bestämmelserna i miljöbalken ska en miljökonsekvensbeskrivning innehålla rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd. Tre alternativ, nollalternativ, planförslaget samt alternativa utbyggnadsområden, bedömdes utgöra rimliga att redovisa i miljökonsekvensbeskrivningen.

Planförslaget – Alternativet innebär ett antal utbyggnadsområden för tätorten för både bostäder och industri. När det gäller transportinfrastruktur redovisas två olika lokaliseringalternativ för ny bro över Fryken som ställs mot varandra och diskuteras.

Alternativa utbyggnadsområden – Alternativet innebär att ett antal områden som har funnits med som förslag tidigt i processen bebyggs samt att det inte byggs någon ytterligare vägbro över Fryken.

Nollalternativet – Alternativet innebär att ingen utbyggnad av tätorten sker på nya områden samt att det inte byggs någon ytterligare vägbro över Fryken.

Hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter

En del av miljöbedömningen är att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning och det ska ges tillfälle att lämna synpunkter på denna. På motsvarande sätt är samråd och allmänhetens möjlighet att lämna synpunkter i översiktsplanprocessen reglerad i plan- och bygglagen. De båda processerna kan därför i hög grad integreras, vilket också har gjorts.

Här följer en övergripande redovisning av sakligt innehåll och förändringar av den fördjupade översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivning som inkomna synpunkter gett anledning till under processens gång. En mer heltäckande redovisning av inkomna synpunkter redovisas i samrådsredogörelsen respektive särskilt utlåtande.

Samråd

Ett första förslag till fördjupad översiktsplan för Sunne tätort med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning var föremål för samråd under tiden 2021-06-30 till och med 2021-09-15. Ett antal inkomna synpunkter berörde miljöförhållanden och effekter av planförslaget, vilka resulterade i följande förändringar av planförslaget.

- Minskat utpekande av verksamhetsmark för att ge företräde för jordbruksmarkens fortsatta brukande i flera områden.
- Utvecklingsområdet Häljeby reviderades för att ge företräde för jordbruksmarkens fortsatta brukande i området.
- Utvecklingsområdet Häljeby reviderades med hänsyn till risker för översvämning och ras och skred inom området.
- Föreslaget LIS-område Häljeby borttaget med hänsyn till att strandskyddet fortsatt ska gälla på platsen.
- Utbyggnadsordning gällande verksamhetsmark infördes i syfte att minimera negativa miljöeffekter från transporter genom centrala Sunne.
- Planförslagets redovisning av synen på risker i den redan bebyggda miljön utvecklades.

Utöver detta skedde kompletteringar av Värden och hänsynkapitlet avseende såväl beskrivningar som tydliggöranden och ändringar av kommunens ställningstaganden och förhållningssätt till flera miljöaspekter och bestämmelser i miljöbalken (Översvämning och skyfall, Ras och skred, Riksintressen, Areella näringar, Kulturvärden, MKN Vatten, Farligt gods, Miljöfarlig verksamhet, Avlopp, Dricksvatten och Strandskydd) framför allt kopplat till miljö, hälsa och säkerhetsfrågor.

Granskning

Ett utvecklat förslag till fördjupad översiktsplan för Sunne tätort med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning fanns tillgängligt för granskning under perioden 2022-03-09 till och med 2022-05-11. Inga inkomna synpunkter föranledde kommunen att göra förändringar av planförslaget inför antagande.

Skälen att anta planen i stället för de alternativ som övervägts

Nollalternativet innebär liten påverkan och små miljöeffekter, men svarar heller inte upp mot kommunens inriktningsmål och ambitioner gällande tätortens utveckling och kan därmed avskrivas.

Sunne tätort ligger mitt i ett jordbrukslandskap, och oavsett var och på vilket sätt som en exploatering sker är det ofrånkomligt att jordbruksmarken i samhällets direkta närhet på något sätt påverkas. Påverkan från planförslaget söderut bedöms som liten, då endast ca 10–15 % av jordbruksmarken inom utpekade område skulle påverkas. Någon omfattande fragmentering skulle inte ske, utan större sammanhållna jordbruksmarker bibehålls. När det gäller industriområden kommer de att ta jordbruksmark i anspråk när det gäller områden som ligger intill befintliga industriområden, dock är de begränsade till yta och till läge. De alternativa utbyggnadsområdena skulle ta en större andel jordbruksmark i anspråk och fragmentera stora sammanhängande ytor av jordbruksmark.

Natur och friluftslivets värden bedöms påverkas mest av föreslagen exploatering i sydost och då genom att fler människor i området kommer påverka strandlinjen då fler vill ha tillgång till båtplats och strand och därmed kan bidra till ökat slitage och tryck på naturmiljön. Eftersom planförslaget förändrats genom att utvecklingsområdet Häljeby efter samråd inte längre omfattar strandskyddat område bedöms planförslaget inte längre ha någon direkt negativ påverkan på natur och friluftslivets värden i området. Det innebär att påverkan av planförslaget inte skiljer sig åt mot förslaget på alternativa utbyggnadsområden.

När det gäller infrastruktur innehåller planförslaget två alternativa lokaliseringar för ny bro över Fryken, som har jämförts med varandra. Ett nordligt och ett sydligt läge innebär viss skillnad avseende miljöpåverkan och ett nordligare läge skulle medföra större påverkan på landskapsbilden men också på jordbruksmark och kulturmiljön medan det södra läget ligger så till att det skulle kunna smälta in i stadsbilden mer samt ansluta till befintliga industriområden och på så sätt kunna minska risken för ytterligare fragmentering av jordbruksmark och annan mark.

Att planförslaget innehåller en ny broförbindelse som knyter an till förslagens utbyggnadsområden bedöms ha stora positiva miljöeffekter avseende minskad risk för trafikens negativa påverkan med buller, risk för olyckor och luftutsläpp genom centrala Sunne. Alternativet innehåller inget förslag på bro vilket innebär att ett genomförande av alternativa utbyggnadsområden skulle innebära ökad trafikmängd med ökad risk för negativ miljöpåverkan från trafiken genom centrala Sunne.

Planförslaget är det alternativ som är att föredra utifrån en samlad bedömning av miljöpåverkan och förslaget har anpassats utifrån identifierad miljöpåverkan. Skyddsåtgärder för att minimera negativ miljöpåverkan som inarbetats i planen respektive föreslås i fortsatt process är följande:

- Inom bebyggelseområdena i sydost bör jordbruksmark inte bebyggas till mer än 10–15 %.
- Nya industriområden ska inte tillåtas utanför de utpekade områdena.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten bör föreskrivas.
- Vid byggnation föreslås större gemensamhetsanläggningar för avloppsvatten om det inte kan kopplas till det kommunala nätet.
- Översiktlig geoteknisk undersökning av de bebyggelseområden där risken för skred finns.
- Externa handelsområden inte tillåts.
- Som skyddsåtgärd föreslås att kommunen tar fram ett kulturmiljöprogram.
- Befintliga VA-anläggningar inom översvämningssområde ska inventeras och säkras upp så att de klarar fortsatt drift trots högvatten.
- Bryggor och liknande byggnationer ska koncentreras så att inte större sträckor utmed stranden än nödvändigt exploateras.

Planerade åtgärder för uppföljning och utvärdering av betydande miljöpåverkan

Det är viktigt att miljöbedömningen av den fördjupade översiktsplanen inte försvinner och att uppföljning och övervakning av identifierad miljöpåverkan fortsätter. För att kunna följa upp och se att planen efterlevs finns ett antal punkter som ska följas upp av kommunen inför kommande planarbete.

- Att ett nytt kulturmiljöprogram tas fram och arbetas in i kommande bygglovshandläggning.
- Att VA-anläggningar inom översvämningssområden inventeras och säkras upp.
- Kontroll att nya bryggor och liknande byggnationer koncentreras så att inte större sträckor utmed stranden än nödvändigt exploateras.